

Het Risk & Resilience Festival, 7 November 2019.

De dag voor het Risk & Resilience Festival besluit ik nog snel even naar de kapper te gaan. De kapper in mijn dorp is van Turkse komaf, hij knipt netjes, praat niet al te veel, ik hoef geen afspraak te maken en is niet duur. Pinnen kan niet dus ik betaal altijd netjes contant. Met een strak geknipt koppie fiets ik opgewekt naar huis. De volgende ochtend vertrek ik naar Enschede. Ik kijk uit naar de presentaties. Na de eerste inleidende sprekers schuif ik aan bij een presentatie over witwassen. Frank Diepermaat neemt de aanwezigen mee in de schimmige witwaswereld. Hoe wordt geld, uit criminele activiteiten verkregen, zo omgewisseld dat de herkomst niet meer te achterhalen is. Er worden voorbeelden gegeven. ABN-AMRO, sportscholen, Suriname en zelfs het drama in Ruinerwold heeft mogelijk te maken met witwaspraktijken. "Misdaad mag niet lonen" hoor ik Frank zeggen. Met termen als "giraal kriskrassen" en "boeken, overboeken en doorsluizen" vervolgt hij zijn verhaal. Vooral daar waar contant betaald moet worden en er geen direct zicht is op de dienstverlening vindt het witwassen plaats. De seksindustrie en sportscholen worden genoemd als de sectoren waar veel contant geld in omgaat. Onwillekeurig denk ik even aan mijn kapper. Het zal toch niet dat....., nee ik ken hem nu al een aantal jaren. Het is een hardwerkende jongeman, heeft kleine kinderen. Maar ja... ik hoef nooit een afspraak te maken waardoor je normaal gesproken geen idee hebt hoeveel klanten hij op een dag heeft gehad. In de verte hoor ik Paul vertellen wat er al gedaan wordt om het witwassen lastiger te maken. Eurobiljetten van 500 gaan eruit. Ik had ze überhaupt nooit gezien, maar kennelijk gaat dat helpen. Zag overigens bij de kassa van mijn supermarkt dat er geen biljetten van 500 en 200 euro worden aangenomen. Zou dat ook met witwassen te maken hebben? Ook mag er binnenkort niet meer dan 3000 euro contant betaald worden. dus even een autootje kopen bij de handelaar en vlot 5000 euro aftikken is er niet meer bij. Na nog wat gehoord te hebben over de vervlechting van de criminele onderwereld met de bovenwereld, waarbij ik direct de ondernemersfamilie uit het dorp begin te verdenken van witwaspraktijken omdat ze zo ongeveer alle verenigingen in het dorp een warm hart toedragen, komen we tot een afronding. Een boeiend thema en waarschijnlijk dichterbij dan menigeen denkt. Na een volgende plenaire sessie en wat lunchtalk op naar de volgende presentatie. "Wat zou Hein ervan zeggen?" Voor de groep staat een welbespraakte psycholoog met een licht Brabants accent. Ingrediënten om bij mij het gevoel van, dit wordt leuk, naar boven te halen. Geen idee waarom dat zo is maar het werkt zo. De beste man doet samen met wat collega's zijn stinkende best om 2 nieuwe begrippen in de Dikke van Dale te krijgen, Hein en excuus-Guus. Onder het motto, als swaffelen het woordenboek haalt dan moet dat met Hein en Guus toch ook lukken. Ik wist het, dit wordt leuk. We worden meegenomen in een boeiend en beeldend vakantieverhaal van de spreker. "Het is waargebeurd en sommige dingen heb ik erbij verzonnen" vertelt hij oprecht. Niet erg, ga door. Het verhaal in de korte versie, verteller zit in Italië bij het zwembad en ziet dat zoonlief, amper 4 jaar oud, van de fors getatoeëerde man naast hem zonder zwembandjes bij het zwembad staat. Het is enorm druk en het water is diep. Ga ik er iets van zeggen? Wat ga ik dan zeggen, waarom wel en waarom niet iets zeggen? Een herkenbare situatie waarbij de laatste vraag door de aanwezigen wordt beantwoord. Opmerkelijk genoeg weten we met elkaar een hele lijst van redenen te bedenken om vooral niets te zeggen. We zijn toch nog in staat om 3 redenen te vinden waarom we wel iets zouden zeggen. De clou van het verhaal is dat we vooral goed zijn in het verzinnen van excuses, vanaf nu excuus-Guus genoemd. Het is een bijna onbewust

proces, stelt de verteller ons gerust. Wil je het omkeren dan moet je bewust worden wanneer je de Guus gebruikt terwijl je een “Hein” in zou willen zetten. Kortweg gezegd geeft Hein je terug waarom je iets juist wel zou doen. Geen hogeschool wiskunde lijkt mij maar doe het maar eens. De notering in het woordenboek lijkt mij zo slecht nog niet. Het hele verhaal spreekt mij aan, ik word er enthousiast van. Het Risk & Resilience Festival gaat verder en ik deel mijn ervaringen met bekenden en onbekenden. Op de terugweg naar huis laat ik in mijn hoofd nog even wat zaken de revue passeren. Ik strijk door mijn kortgeknipte haar. Zal ik op zoek gaan naar een andere kapper? Ik wil niet bijdragen aan het in standhouden van de criminaliteit. Moet ik hem er iets van zeggen? Nee ik draaf door, “dat zal toch niet in mijn kleine gezellige dorpje gebeuren” hoor ik een stemmetje in mijn hoofd zeggen. Ik had dat stemmetje al vaker gehoord. Vanaf vandaag weet ik zeker dat het Guus is. Het Risk & Resilience Festival heeft iets bij mij in beweging gezet en daar was het volgens mij precies om te doen. Dank voor een mooie ervaring.

Nicole Verheij en Hans Nijenhuis